

RESUMÉ

ČESKOKRUMLOVSKÝ JAZYKOVÝ SPOR Z LET 1649-1653 A 1710-1720

Studie k postavení „jazyka“ a „národa“ v raném novověku

Pavel Himl

Jednou z platforem pro artikulaci skupinových zájmů a identit byly v raném novověku kostely. Předmět sporu přitom nepředstavovalo pouze náboženství, ale (jako v případě jihočeského města Český Krumlov) také jazyk. V konečném důsledku neúspěšné snahy představitelů obce o přeložení německých kázání z menšího kostela do velkého farního kostela měly za následek vznik jedinečného pramene: v polovině 17. a na počátku 18. století byly sepsány seznamy jazykové příslušnosti veškerého obyvatelstva města. Otázka, v jakém jazyce měla probíhat kázání, vedla k rozmlškám mezi různými aktéry – od obyvatel města a venkova, přes místní duchovenstvo, zástupce města a panství až po zeměpána a jeho úřady. Předložená studie analyzuje oba seznamy a s nimi spojené dokumenty pod zorným úhlem otázky, jakým způsobem se zde projevila osobní a skupinová identifikace s jazykem. Dospívá přitom k závěru, že pojem národa byl již v 17. století i v neakademických kruzích silně jazykově konotován.